

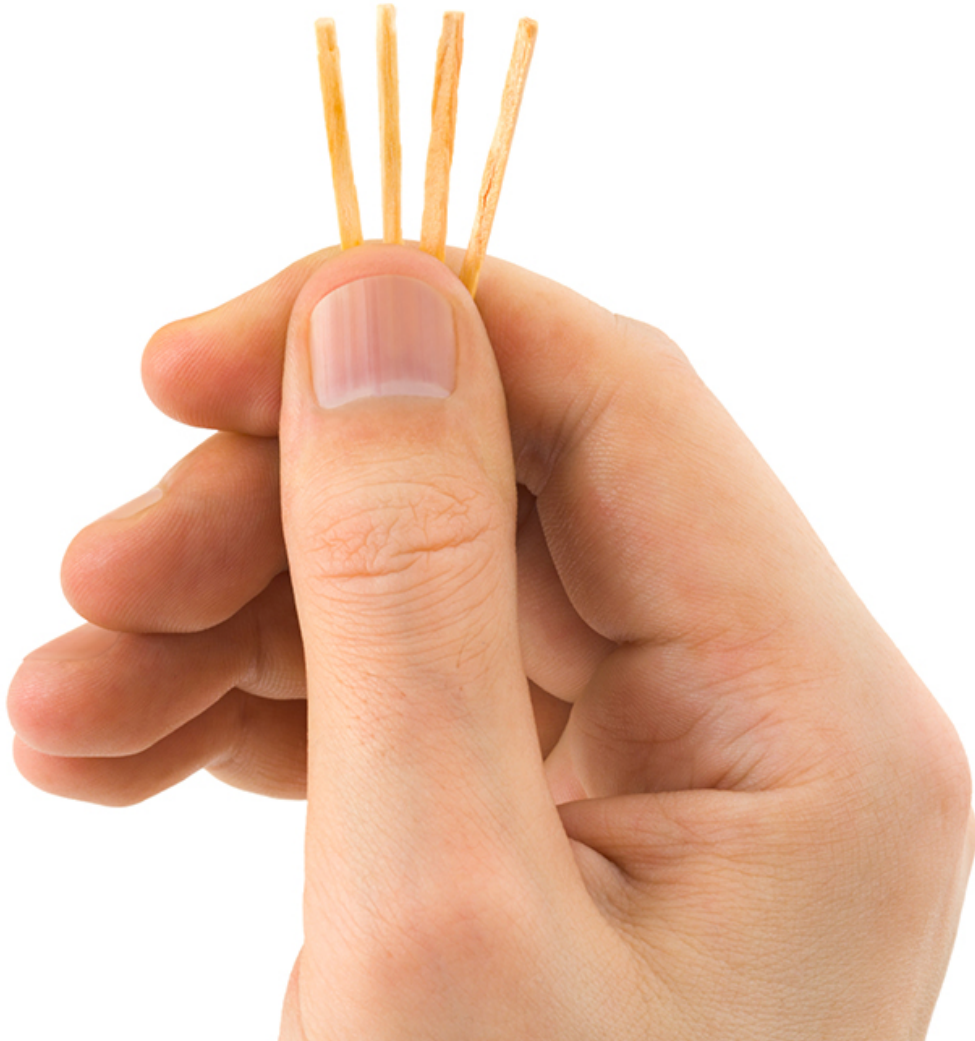

e-doc

Rendementsgarantie aanvullende pensioenen.

De werknemers trekken opnieuw
aan het kortste eind.

Werknemers
trekken opnieuw
aan het
kortste eind

WAP

DE WET OP DE AANVULLENDE PENSIOENEN

De Wet op de Aanvullende Pensioenen (de WAP) dateert van 2003. Deze wet was baanbrekend, omdat zij het mogelijk maakte om op sectoraal vlak een aanvullend pensioenstelsel in te richten. Voor de sociale partners in de metaalsectoren was dit het signaal om ervoor te zorgen dat iedere arbeider op basis van een uitgesteld loon, een aanvullend pensioen kon opbouwen.

Een aanvullend pensioen wordt ingericht hetzij door een werkgever, hetzij door een sector. In zowat alle metaalsectoren wordt je aanvullend sectoraal pensioen gefinancierd door een vaste bijdrage van je werkgever op je loon. Over de hoogte van deze bijdrage wordt om de twee jaar onderhandeld en dit wordt vastgelegd in een sectorale cao. Daarnaast kun je ook zelf een bijdrage leveren aan de opbouw van je aanvullend pensioen. Op al deze bijdragen samen moet de inrichter een gewaarborgd rendement geven. De Wet op de Aanvullende Pensioenen (WAP) legde dit gewaarborgd rendement vast op 3,25 % voor de werkgeversbijdragen en 3,75 % voor de eigen bijdragen. Dat rendement wordt door de verzekeringsmaatschappijen niet gehaald en dus dienden de inrichters (werkgevers of de sector) het tekort voortdurend bij te passen. De verzekeringen verloren klanten en marktaandeel en hingen aan de bel bij de minister van Pensioenen. Minister Bacquelaire gaf gehoor en vroeg aan de sociale partners een voorstel tot herziening van de rendementsgarantie. Dat akkoord kwam er onder een scherpe tijdsdruk tegen half oktober 2015.

De uitvoering van dit akkoord enerzijds en anderzijds het moment van de opname van het aanvullend pensioen naar aanleiding van het wettelijk pensioen is uitgemond in de wet waarover we het hier hebben. Ook wel genoemd, **de wet tot waarborging van de duurzaamheid en het sociale karakter van de aanvullende pensioenen en tot de versterking van het aanvullende karakter ten opzichte van de rustpensioenen van 18 december 2015.**

Een variabele rendementsgarantie (RG)

Vanaf 1 januari 2016 wordt de RG ten laste van de inrichters (werkgevers of Fondsen voor Bestaanszekerheid) voortaan variabel. De hoogte van de RG wordt verkregen door **een percentage** te nemen van het gemiddeld rendement over 2 jaar van de OLO's¹ met een looptijd van 10 jaar.

De percentages werden als volgt vastgelegd:

- Vanaf 2016: 65 %
- Vanaf 2018: 75 %
- Vanaf 2020: 85 %

In 2016 zal de RG dus als volgt berekend worden: 65 % x gemiddeld rendement over 2 jaar (m.n. over 2014 en 2015) van de OLO.

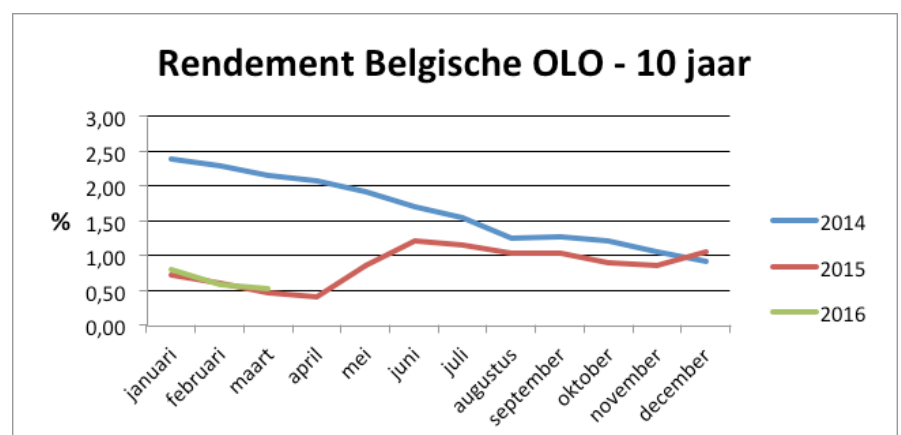
In 2017 is de berekening: RG = 65 % x gemiddeld rendement 2015-2016 van de OLO.

Er is weliswaar een **minimale en een maximale RG**, respectievelijk 1,75 % en 3,75 %. M.a.w. de RG kan nooit lager zijn dan 1,75 % en nooit hoger dan 3,75 %.

Waar trekken de werknemers aan het kortste eind?

– Het rendement van een Belgische OLO op 10 jaar was, is en blijft laag, dat merk je op onderstaande grafiek. Dit heeft vooral te maken met de Europese Centrale Bank (ECB) die massaal geld in de markt pompt.

Bron: De Tijd

- In 2016 moeten we ons tevreden stellen met een RG van 1,75 %. Dat is de onderste drempel en dat zal ook zo zijn voor de komende jaren. Om boven deze minimumdrempel uit te komen moet het gemiddeld rendement van de OLO – 10 jaar over 24 maanden meer dan 3 % zijn.
- Een andere adder onder het gras zijn de percentages (65-75-85 %) in het akkoord. De wet voorziet dat de Nationale bank van België (NBB) telkens advies moet geven of het percentage mag toegepast worden. De NBB is nu niet direct de spreekbuis van de Belgische werknemer. Het kan bijgevolg goed zijn dat we in 2020 de RG nog steeds berekenen aan 65 % in plaats van aan 85 %.
- De werknemer is sowieso altijd de klos: een laag rendement van de OLO resulteert in een lage RG voor je aanvullend pensioen. Een hoog rendement van de OLO geeft een hoge RG voor je aanvullend pensioen, maar dit zal dan ten koste gaan van de schatkist die duurder moet lenen. En wie zegt 'schatkist', denkt met deze regering aan besparingen.
- Als men dan toch een variabele rendementsgarantie wilde, waarom ze dan niet koppelen aan de inflatie?

- Tot slot, in maart 2016 hebben we op jaarbasis een inflatie 2,24 %. De bijdragen voor je aanvullend pensioen zullen in 2016 opgerent worden met 1,75 %. Je uitgesteld loon vermindert in waarde!

Wat gebeurt er met je opgespaard bedrag van vóór 1 januari 2016?

Vroeger was de RG 3,25 % en nu is die 1,75 %. De vraag die zich stelt is: wordt er een deel van je opgespaard bedrag verder opgerent aan 3,25 % of wordt alles opgerent aan 1,75 %?

- **De horizontale methode** is van toepassing op de groepsverzekeringen (de meeste aanvullende pensioenen). Deze methode zorgt ervoor dat al je opgespaarde bijdragen van voor 1 januari 2016 tot aan je pensioen verder opgerent worden aan 3,25 %. Al je nieuwe bijdragen in 2016 worden opgerent aan 1,75 % tot aan je pensioen. Al je nieuwe bijdragen in 2017 worden opgerent aan de RG van 2017 tot aan je pensioen, enz....
- **De verticale methode** is van toepassing op de pensioenfondsen. Deze methode zorgt ervoor dat al je opgespaarde bedragen van voor 1 januari 2016 tot dan worden opgerent aan 3,25 %, vanaf 1 januari 2016 worden je tot dan opgespaarde bedragen + je nieuwe bijdragen van 2016 opgerent aan 1,75 %, vanaf 1 januari 2017 worden je tot dan opgespaarde bedragen + die van 2017 opgerent aan de RG

van 2017, enz...

Nu moet je weten dat in een klimaat van lage rente, zoals we dat vandaag beleven, de horizontale methode het voordeligste is.

Waar trekken de werknemers hier aan het kortste eind?

- Het garanderen van een rendement is de zaak van de inrichter van het aanvullend pensioen, hetzij een werkgever voor een ondernemingsregeling, hetzij een Fonds voor Bestaanszekerheid (FBZ) voor een sectorregeling. Daartoe sluit de inrichter een contract met een verzekeringsmaatschappij. In dat contract garandeert de verzekeraar voor een bepaalde periode een rendement dat lager ligt dan de rendementsgarantie. Vandaag bieden verzekeraars een rendement dat schommelt rond de 1 %. Dit betekent dat de inrichter het saldo tot aan het gegarandeerd rendement moet bijpassen. Stel dat de verzekeraar 1 % biedt, dan moet het FBZ in 2016 voor elke euro bijdrage van elke arbeider, 0,75 % bijpassen zonder dat hier inkomsten tegenover staan. Wij financieren met onze eigen middelen een stuk van de rendementsgarantie.

- Volgens de wet en op het eerste gezicht valt dit type groepsverzekering bij de aanverwante sectoren (garages, metaalhandel, elektriciens, koetswerk, recuperatie van metalen, edele metalen) onder de horizontale methode. Tot evenwel de verzekeraars op het kabinet-Bacquelaine even de pen, die de wet schreef, mochten vasthouden. Dit zorgde voor de kleine lettertjes in de wet die maakten dat verzekeraars bij sectorale groepsverzekeringen de horizontale methode niet moeten toepassen.

De koppeling van het wettelijk pensioen en het aanvullend pensioen

Het bovengenoemde akkoord van de groep van 10 omvatte ook de intentie om het in de schoot van de Nationale Arbeidsraad (NAR) te hebben over o.m. het tijdstip van de opname van het aanvullende pensioen. Daar wilde de minister van Pensioenen niet op wachten en na een paar werkgroepen werd dit onderdeel van de wet ingeblijkt.

1. De opname van het aanvullend pensioen zal enkel nog kunnen op het moment van de opname van het (vervroegd) wettelijk pensioen.

- Onze pensioenreglementen in de metaal voorzagen een uitbetaling ten vroegste op 60 jaar en naar aanleiding van een SWT (brugpensioen) of een vervroegd wettelijk pensioen. Voortaan is dit op enkele uitzonderingen na (zie verder) verleden tijd.
- Wanneer je met (vervroegd) wettelijk pensioen gaat, ben je verplicht om je aanvullend pensioen op te nemen. Indien je verder blijft werken (toegelaten arbeid als gepensioneerde) gebeurt er geen verdere pensioenopbouw.
- Wanneer je voldoet aan de voorwaarden om met vervroegd wettelijk pensioen te gaan, maar je neemt het NIET op, dan kun je nadien je aanvullend pensioen opvragen op voorwaarde dat dit voorzien is in het pensioenreglement.
- Wanneer je de wettelijke pensioenleeftijd bereikt hebt, maar je gaat niet met pensioen, dan mag je je aanvullend pensioen wel opvragen.

- Er waren al verstrengde maatregelen genomen om met vervroegd wettelijk pensioen te gaan. (zie tabel onderaan)

2. Twee uitzonderingen (overgangsmaatregelen)

Op basis van je leeftijd in 2016

Leeftijd in 2016	Leeftijd waar men pensioenprestaties mag opnemen
58 jaar	60 jaar
57 jaar	61 jaar
56 jaar	62 jaar
55 jaar	63 jaar

Let wel ! De opname op de leeftijd in de bovenstaande tabel is maar mogelijk als dit voorzien is in het pensioenreglement.

- SWT'ers op 55 jaar of ouder in het kader van een herstructureringsplan voor 1 oktober 2015 (ondernemingen in moeilijkheden of herstructurering) kunnen hun aanvullend pensioen opnemen vanaf 60 jaar.

	leeftijd	loopbaan	Uitzonderingen lange loopbaan
2015	61,5	40	60/41
2016	62	40	60/42 – 61/42
2017	62,5	41	60/43 – 61/42
2018	63	41	60/43 – 61/42
2019	63	42	60/44 – 61/43

Conclusie

Er waren tijden dat we enthousiaster waren over het aanvullend pensioen, toen kaartten we dit bij onze achterban aan als “een uitgesteld loon”. De werkgever gaf een goedkope loonsverhoging en de werknemer deed op lange termijn een goede zaak. Vandaag moet die werkgever naast een pensioenbijdrage nog bijkomend betalen voor een rendementsgarantie. En de werknemer ziet niet alleen zijn uitgesteld loon in waarde verminderen, maar moet er ook veel langer op wachten. De zoveelste contractbreuk op rij.

www.abvmetaal.be

